

F/Lt Zdeněk Hanuš

Navigátor F/Lt Zdeněk Hanuš

Narodil se 30.7.1912 v Pačejově na Klatovsku, kde navštěvoval základní školu. Vystudoval Vojenskou akademii v Hranicích na Moravě. Vyřazen v hodnosti poručíka dělostřelectva . Později absolvoval výcvik letounového pozorovatele zbraní.

Věren slovům přísahy opouští okupovanou republiku 14. prosince 1939 spolu se stíhacím pilotem ppor. Ivo Tondrem a pozorovatelem čet. asp. Karlem Slámou. Pěšky přešli hrani mezi Bratislavou a Maďarskem. Na Štědrý den se v Budapešti přihlásili na francouzském konzulátu. S francouzskými vízi se dostávají přes Bělehrad do Soluně a pokračují do Istanbulu. Následovala cesta do Bejrútu, kde byli odvedeni do Cizinecké legie a lodí Patria přes Haifu, Alexandrii a Alžír odplouvají do Marseille. Počátkem února 1940 v Agde jsou přiděleni k letecké skupině na letišti Bordeaux – Mairignac. Po francouzské kapitulaci byl Zdeněk Hanuš přijat v hodnosti Pilot Officer do RAF. U operační výcvikové jednotky (1429. COTF) na letišti Woolfox Lodge prodělal navigační výcvik v posádce 311. čs. bombardovací perutě Sgt Otakara Žanty. 29. listopadu 1942 se stal právoplatným členem „ Třistajedenáctky „. Největšího úspěchu dosáhl 27.prosince 1943. Na palubě Liberátoru GR. Mk. VB796 (H) pilotovaného P/O Oldřichem Doležalem, díky skvělé mušce, poslala posádka ke dnu německou nákladní loď Alsterufer, vezoucí z Japonska náklad wolframu. Bojový úspěch vynesl Doležalovi a Hanušovi udělení vysokého vyznamenání – Záslužného leteckého kříže (Distinguished Flying Cross).

V citaci k udělení se Hanušovy navigační schopnosti vyzdvihují :

„... předvedl velkou navigační dovednost v navedení letounu na cíl, a to navzdory špatnému počasí. Tváří v tvář intenzivní protiletadlové palbě navedl letoun do útoku. Kapitánův záměr neutralizovat nepřátelské zbraně raketovými střelami a palbou kulometů dal F/O Hanušovi nejlepší možnou šanci pro úspěšné bombardování. Výjimečnou dovedností F/O Hanuše jako bombometčíka a jeho pochopením kapitánova záměru dosáhl s pouhými dvěma pumami přímého zásahu zádě lodi, což způsobilo potopení plavidla. Tímto dovedným zásahem F/P Hanuše bylo dosaženo významného poškození nepřátelského zásobování. F/O Hanuš se zúčastnil četných operací, při nichž prokázal tichou vytrvalost a zdatnost, operací, při nichž se na něj jeho velitel mohl do krajnosti spolehnout. Je vynikajícím navigátorem a

bombometčíkem, bystře spolupracuje se zbylými členy posádky a má největší zásluhu na dosažení úspěchu ...“

Záslužný letecký kříž oběma osobně připnul vrchní velitel Coastal Command (Velitelství pobřežního letectva), A/C/M Sir Wiliam Sholto Douglas, KCB, MC, DFC. Krátce potom se oženil s příslušnicí dobrovolných sborů WAAF Barborou Alicí Jonesovou. Po skončení operačního turnusu s F/O Oldřichem Doležalem změnili působiště a přešli k dopravnímu letectvu. Absolvovali nejprve dopravní kurs u 105. (T) OTU v Bramcote. Následovala služba u 246. dopravní peruti, která na Liberátorech létala dálkové a zámořské lety.

V srpnu 1945 se vrátil do osvobozené vlasti v hodnosti majora letectva. Stal se velitelem Školy důstojníků letectva v záloze v Olomouci, která byla součástí Letecké vojenské akademie. Po roce 1948 odchází do vynuceného exilu. Patrně opět vstupuje do služeb RAF. Po vypršení závazku přesídlil do Austrálie, kde zemřel 28.11.1982 ve věku 70 let.

V rámci polistopadové rehabilitace byl prezidentem republiky jmenován do hodnosti plukovníka in memoriam

Obdržená vyznamenání :

3x Čs. válečný kříž 1939

2x Čs medaile Za chrabrost

1x Čs. medaile Za zásluhy I. Stupně

1x Pamětní medaile čs. zahraniční armády se štítky (Fa VB)

1x Záslužný letecký kříž DFC

The 1939 – 1945 Star

Atlantic Star

Defence Medal

War Medal

Zpracoval : Ladislav Vitík, Letecký historický klub Plzeň, Svaz letců , odbočka č.4 , PLZEŇ

Posádka Doležalova Liberátoru. Zdeněk Hanuš třetí zprava

Zasažená loď Alsterufer po útoku Liberátoru 311. čs. bombardovací perutě

Velitel Coastal Command A/C/M Sir William Sholto Douglas, KCB, DFC, MC dekoruje Oldřicha Doležala Záslužným leteckým křížem (DFC) 31.1.1944 v Beaulieu

Posádka Doležalova liberátoru

Liberator s trupovým označením „H“ jako Harry, sériové číslo BZ796 311. československé perutě odstartoval 27. 12. 1943 s úkolem napadnout německou nákladní loď Alsterufer, která se snažila s drahocenným nákladem prorazit spojeneckou blokádu. Naši letci byli připraveni svést boj na těchto jednotlivých postech na palubě a na snímcích nanoře zleva doprava:

P/O Oldřich Beneš-kapitán-1.pilot, Stg Robert Procházka-2.pilot, F/O Zdeněk Hanuš-navigátor, F/Sgt Marcel Ludikar-radiotelegrafista, radarový operátor. V druhé řadě rovněž zleva doprava: F/Sgt Ivo Schwarz-radiotelegrafista, střelec, F/Sgt Jindřich Hahn-radiotelegrafista, střelec, F/Sgt František Veitl-zadní střelec, W/O Josef Kosek-přední střelec.

Nehledě na silnou palbu Liberator s československou osádkou odvážně útočil až do té doby kdy loď byla v plamenech (záběr hořící lodi vpravo nahoře) a posádka v záchraných člunech. I sám zajatý kapitán Alsteruferu ocenil přesnost a bravurní provedení útoku, přesněji nazval našeho kapitána "starým lišákem". Oldřichu Doležalovi a Zdeňkovi Hanušovi byl udělen letecký záslužný kříž (DFC). Tento jeden z největších úspěchů v rámci Coastal Command řadil naše letce ač suchozemce mezi zkušené mořské harcovníky.

